

Hakikatın sesi

ilk gagauz gazetasi

“Aydınnık karannıkta şafk eder” (İoan, 1:5)

Prot. M.Çakır

2016 küçük ay * № 2 (16)

“Metinneyelim kendi dilimizde Allahı!”

– Zaman hayır olsun, saygılı boba İoan! Bileriz, ani diil çoktan, 2014 yılda, çıktı “Gümmär yıla benzer” adında sizin ki-yadınız peetlärlän. Siz yardım edersiniz hazırlamaa gagauz dilindä klisä slujbalarımı. “Hakikatın sesi” gazetasında da tiparlandı peetleriniz. Bu ilk kiyadımız peetlärlän. Neçin gagauz dilindä?

– Benim şiiirlerim gagauz dilindä, zerä bän gagauzum. Benim köklerim, bizim dedelär, neredän çekileriz, getirmişlär bizim dilimizi, da o etişmiş bizä dä. Biz dä lafederiz kendi dilimizde. Bän isteerim sölemää, ani benim şiiirlerimi bän yazêrim kendi dilimde, zerä onnar benim canımdan kopêrlar. Bu duygular ne yazêrim, ne görerim halkım için, insan için, nesoy yaşêrlar, kahırları için, savaşêrim onnarı yapraa yazayım, ani etişsin hepsinä, bilsinnär, ani çok zor geçirdi gagauzlar, zorlukta yaşadı, bu vakıda etişincä. Hem aldiynan ölä, bezbelli, ani benim canım, bän dä geçirdim çok, da canımdan çıkêr o duygular, ani görerim yandaki kardaşlarda-kızkardaşlarda. Savaşêrim hepsini bunnarı yazmaa yapraa.

– Sizä görü, angı uurda şindi bulunêr dilimiz? Literaturada, evdä nicä insannar lafederlär, kasabalarda, küülelerdä?..

– Küülerdä taa koruyêrlar dilimizi, zerä lafederlär evdä. Ama taa büyük küülerdä çoyu lafeder rus dilindä, çekederlär karıştırmama rus dilindän lafları, dilimiz olmêêr pak.

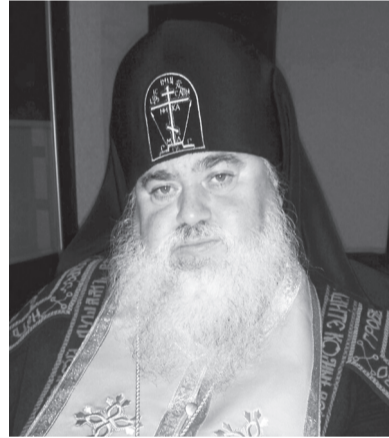
Bän sanêrim, şindi nicä şkolalarda üürederlär dilimizi, uşaklarda nesä kalacek. Başçalarda bakêrlar üüretmää, onnardan uşaklarda nesä kalacek. İleri bunnar yoktu, ama şindi biraz yazıldı kiyatlar. Var neredän alsınnar material üürenmää deyni şkolalarda. Bu betere, bän sanêrim, ki bizim dilimiz, nasıl sölemää, nicä bir çiçek. Şindi çekeder açmaa. Da biz göreriz onu, nicä o açêr yavaşıcık. Bän sanêrim, ki bizim dä dilimiz, bizim kulturamız te bu uurda, te o açmakta bulunêr. Görecez ileri dooru, vakıtlar gösterecek. Ama hepsicü bizdän çekiler, nasıl biz koruyacez başçalarda da, şkolalarda da, evdä dä, iştä dä, sokakta da, klisedä dä, nesoy biz götürecez, açacez bizim dilimizi, ona görä o taa ilerleyecek.

– Lääzım mı biz koruyalım dilimizi? Neçin? Nesoy var nicä onu koruyalım herkezimiz? Örne ne “bän” lääzım yapayım, ani yaşasın ana dilimiz?

– Biz lääzım koruyalım Ana dilimizi. O var bizim dilimiz, bu betere herkezimiz

Diil çoktan Moldova mitropoliyasının Sinodu karardı açmaa Komratta Panaiya Allahıduuduran adına karı manastırını. Bu manastırını kendi evindä birkaç yıl geer kurdu shiarhimandrit İoan Peyoglu. 2014 yılda boba İoanın gagauzça peet kiyadı tiparlandı. teklif ederiz okuyasınız bu käämil adamnan sözleşmemizi.

biz lääzım savaşalım dooru lafetmää hem dä almaa te o lafları, ani kaybelmesin, ne bizim dedelerdän kalmış, ne bizim yazıcılar gösterler – dooru götürmää, lafetmää, yazmaa. Bununnan korunacek. Ama biz alarsaydık lafedelim ölä: bir laf rusça, bir gagauzça, – bizdä korunmayacek dilimiz.

Bizdä ozaman o pak olacek, açan biz onu savaşacez dooru sölemää, dooru götürmää. Diil moldovan lafindan, gagauz lafindan... Bän açan yazêrim şiiirleri, savaşêrim katmamaa rus dilindän laf orayı, moldovan dilindän. Nekadar var laf, biz bileriz korunmuş, etişmiş bizä lafları, ani dooru, savaşêrim o lafları şiiirlerde yazmaa. Vakıtlar gider ileri, progres taa ileri, var laflar, angıları yoktular, onnarı var nicä almaa halklardan, ani

“Hakikatın sesi” okuyucuları Kongazçıktan

Saygılı Viktor Kopusçu!

Sizä danışêr Kongazçık gimnaziyasının üürencileri 8-9 klaslardan. Biz pek severiz “Hakikatın sesi” gazetasını. Biz bu gazetadan annêêrız çok islää işlär bizim gagauzlar için, adetlär için, inan için, ne olêr bizim Gagauziyada halk yortularında. Gazetada var çok meraklı annatmalar, şiiirlär, angıları bizi üüreder taa ii ürekli olmaa, sevmää bizim ana dilimizi, istoriyamızı hem kulturamızı, Vatanımızı. Sizin gazetasınız terbiyeder bizdä sevgi kendi erimizä, biz üüreneriz çok eni laflar da ilerlederiz gagauz dilindä bilgilerimizi.

Bu gazeta brakmêêr bizi unutmama kendi dilimizi. “Hakikatın sesini” biz kullanêrız gagauz istoriyası uroklarında, gagauz dilindä hem literaturasında. Meraklı tekstlerin materiallarını kullanêrız olimpiadlarda. Biz esap aldık, ani gazetada yok politika teması, o betere biz taa pek severiz gazetası. Her kerä umutlan beklee-riz eni nomeri. Biz koruyêrız

bu gazetası hem teklif ederiz okumama onu analara-bobalara, yakın insannara. Bu gazetasının hatırınnan biz annadık, ani büünkü gündä yazılêr eni meraklı şiiirlär hem annatmalar. Sevineriz, ani git-gidä gazeta olêr taa meraklı hem kaliteli. Çok saa olasınız, ani tiparlêêrsınız bu gazetası.

Biz isteeriz, yakışarsaydı, statyalar taa çok olsunnar natura teması için, hayvannar hem kuşlar için, bizim yaşamamız için, Gagauziya erleri için, uşaklar için. Taa geniş yazdırasınız yortuları, adetleri, sport tematikasını. Yakışêr mı krosvord, bilmeycä, taa çok söyleyş yazmaa? Pek beeneriz büünkü avtorların annatmalarını, şiiirlerini, ilerledin onnarı.

Şükür ederiz sizä, saalık hem yaratıcılık adêêrız çok yıllara. Gazeta ilerlesin da çok yıl sevindirsin hepsi insanı meraklı kolverimnärän.

Büük saygırlarlan,

Kongazçık gimnaziyasının üürencileri

bizä taa yakın, taa yakışıklı, o adları koymama işlerä, ani şindiki bizim progres getirer.

– Siz Komratta kurduunuz eni bir manastır, angısında yavaş-yavaş dualar okunêr ana dilimizde. Neçin lääzım dua etmää gagauzça? Gagauz dili nesoy er kaplêr klisedä?

– Gagauzça lääzım dua etmää te onun için, ani bizim uşaklar, analar, malilär gelerlär kliseyä, onnar da işitsinnär kendi dilindä, nicä metinnerlär Allahı, yalvarêrlar Allahı.

Açan herbir halkın uşakları işiderlär kendi dilindä Allaha metinnik, onnar da sevinerlär. Seviner buna Allah da, ani biz koruyêrız. Te onun için bu manastırda, ani bän kurdum, karı manastırında, Allahın Anasının adına, yavaş-yavaş bän isteerim, ani, ne var kolayda, okunsun Allahın evindä bizim dildä dä – metinnik lafları Allaha, insan için, ani biz dä bu dünnedä metinneyelim kendi dilimizde Allahı.

(Ötesi 2-ci sayfada)

Hakikatın sesi

“Aydınnık karannıkta şafk eder” (İoan, 1:5)

Prot. M.Çakır

Saygılı okuyucular! Siz var nasıl bulasınız “Hakikatın sesi” gazetasını Komratta (Saabinin Simasının Diişilmesinin adına klisedä, Atatürk bibliotekasında, KDU bibliotekasında, “Knijny ostrov” lavkasında. Kim isteer parasız kabletmää gazetası evä ya da elektron versiyasını - yazsın bizä poçta adresini hem elektron adresini.

“Metinneyelim kendi dilimizde Allahu!”

Baş redaktörün köşesi

(Çekilmesi 1-ci sayfada)

– Lafedelim şimdi manastır için. Neçin siz kararladınız kurmaa manastır?

– Bän isteerim sölemää, ani herbir insan kaavi bu dünneä ozaman, açan onun var halkı, açan onun var dua kliseleri, manastırları. Temel te neredän. Ozaman o kaavi bu dünneä. Allahtan olmayadı, ani bän açayım bu manastır, bän bunu yapamayaceydım. Bu vardı Allahtan, bezbelli, olsun bölä. Bän çok kerä istärdim, ani olsun bizim halkımızda da, bizim insanda da kendi manastır, neredä duayı kaldıracıklar Allaha ana dilindä, neredä olacek, söyleyelim, ani bizim dä var temellerimiz, neredä koyduk biz Allaha, ani getirecez Kanısız Kurban duaları. Bu betere, benim ürääm yanardı Anaya, ani bizim dä Gagauziyada olsun Allahın adına, Panayiyanın adına manastırlar. Bän sanêrım, ki Allah verecek taa gagauzlara, ani onnar açsınnar taa manastır, ani olsun çok duacılar, Allaha ayrılmış askerlär, neredä izmet edeceklär Allaha.

– Kaç kişi şimdi var manastırda? Manastır kendini doyurabilir mi, osa läüzüm başkasının yardımı da mı?

– Şükür ederiz Allaha, Allahın Anasına, o brakmêêr bizi imäk tarafından, hepsini yollêêr. Yok nicä demää, ani bişey olmasın. Bildir bizdä koydular manastırın güdücüsünü nastoyatelnîta monahinä Efrosiniyayı. Moldovanın Sinodu kararladı koymaa o olsun igumeniya manastırda. Bildir beni koydular duhovnik manastıra. Var nicä sölemää, bir monahinä, beş da posluşnița, gagauz dilindä – sesleyännär mi, sesleyecilär mi, nicä dooru olacek çevirmää... Bän sanêrım, ki taa faydalı yavaşıcık gitmää Allaha, da Allah sürüyü zeededecek Kendi. Biz savaşacez dua etmää, da Allah yardım edecek, ani bizim kızkardeşler olacek taa zeedä. Allahın Anası toplayacak onnarı bu dünneän. Gagauzlar mı olacek onnar, Allahta yok naşıya, Allahta bir hristian hepsi – kardeş-kızkardeş. Yavaş-yavaş, biz gücülä çekederiz. Şimdi kararladı, ani manastır – haliz manastır, bän sanêrım, ani Allah ileri dooru toplayacak, olacek kızkardeş taa zeedä. Yok o da taa, neredä dursunnar, yaşasınnar. Allahın yardımınan, bu yıl mı, nezman mı, çekedärsäk yapmaa evi, ani olsun neredä yaşasınnar, bän sanêrım, ani zeedelencek.

– Bitkidä ne istärdiniz sölemää bizim okuyucularımıza?

– İsteerim sölemää ani, bizim önümüzde şimdi geler büyük oruç, Paskellä orucu. İsteerim dua etmää Allaha, ani versin bizä hepsimizä, hristiannara, oruç günnerinde taa çok savaşsınnar düşünmää Allah için, dua için, ani hazırlanmaa pak üreklän karşılamaa Hristosun dirilmesini. Hem hepsindän isteerim dua yapsınnar Allaha, ani bizim dä manastır ilerlesin. Hepsi, kim isteer, kimin canı çeker, gelsinnär bizim manastıra dualara, bizimnän bilä dua etmää.

– Çok şükür ederiz!

Taa bir peet seçtik boba İoanın kiyadından “Günnär yıla benzeer” gazetemıza deyni.

Lüzgär poyraz,
Dışarda ayaz.
Pençerelär donmuş,
Tanteli örülmüş.
Lüzgär öter,
Yabanı gibi uluyêr.
Pek uzun bu gecelär,
Uykusuz onnar.
Donaklı içerdä,
Küptörün boyunda,
Fikirlär hererdä,
Şu acım da Allahta.
Kış geçsin hızlı,
Kalmasın izi,
Eritsin buzu.
Serinnemää çıktım,
Bıktıynan içerdä,
Darsımasın canım,
Gezdirenlär dolayda.
Soluum çıkêr,
Nicä baca tüter.
Kar üstümä yaayêr.
Yaşlarım damnêêr.
“Neçin yaşın damnêêr?” –
Deerim: “Lüzgär haşlêêr”.

İ. Peyoglu

“Hakikatın sesi” için
intervyu: Kristina KOÇAN

Yakutiya'dan gelän haberlerä görä bu halkın klisä yaşaması gittikçä ilerleer. 2011 yılda Yakutiya kafedrasına koyuldu episkop Roman Lukin, angısı beş yılda yaptı pek çok enilik Yakiya klisesinde. Açıldı din seminariyası hem adam manastır, başladı tiparlanmaa eparhiya gazetası, soțial hem misioner yaşamak taa zeedelendi.

Sovetlerdä bütün Yakutiya'da vardı sade bir klisä hem bir popaz, şindiysä düzüler eni kliselär hem üüretim merkezleri, yakut dilinä çeviriler din kiyatları, ilerlediler terminologiya hem dil. Episkop Roman, angısı geçennerdä arhiepiskop oldu, yakından ilgilenir çeviri komisiyasının, angısı Bibliyayı çevirän institutlan (Moskva) barabar işleer din çevirileri uurunda.

Yakutlar pek benzeer gagauzlara, onnar da lafeder türk dillerinin birindä, onnarın çoyu hristian, ama var başka dindän dä. Hristiannarın ara-

sında da başka konfesiyalılar var. Ama onnarın kısmeti, ani onnarın klisesinde var bölä boba hem önderci, angısının canı acıyêr diil sade insannarın ruhları için, ama kulturaları için dä.

Patrettä popaz giimni yakut ornametlerinnän donadılmış rubalara. Klisedä herbir halk var nasıl kullansın o kultura elementlerini, angıları engel olmêêrlar evangeliya hakikatına. Ama herbir halk kendiycesinä gözelleştirer din hayatını, hem dä onun o tarafını, angısı baalı incä zanaatlar: literatür hem gimnografiya, ikonografiya, duar resimnesi, muzika hem liturgik rubalar. Nicä demışti ayoz Yaponiyalı Nikolay yaponnara, evangeliya inanı geçer halktan halka, greklerdän geldi ruslara, ruslardan yaponnara. Ama läüzüm unutmamaa, ani bu geçıştä hep bir kalêr inan, ama kultura formaları diişiler.

Viktor KOPUŞÇU
kopuzsesi.com

Papa hem patriarh Kiril buluştu

Küçük ayın 12 Gavana ae-roportunda (Kuba) Moskva patriarhı Kiril hem Rim klisesinin öndercisi papa Franțisk buluştular. Bu buluşma 20 yıl hazırlandı.

“Beni brakmêêr o duygu, ani biz dooru vakıta hem dooru erdä buluşêrız”, - dedi patriarh.

Taraflar yaklaşık iki saat kapalı kapuların ardında lafettillär, nedän sora imzalandılar ortak bir deklaratiya. Bu dokumenttä yok bir dä teologiya soruşu, sade dünneä olan oluşlara baalı tekliflär.

Buna bakmayarak, Rusiyada hem başka erlerde klisä insannarı arasında yayıldı ideya, ani patriarh isteer birleşmää katoliklärän. Bunu ret etti patriarhiyanın zaametçileri hem komentatorlar.

Moldovada da bu buluşmaya karşı çıktılar. 2 manastır hem yaklaşık 10 popaz açıkladı, ani slujbalarda anmayacaklar kendi arhiereyini, çünkü onnar karşı butürlü ekumenizma işlerinä. Onnar istedilär arhiereylär geeri alsınnar imzalarını Arhierey topluşundan, angısı Moskvada geçti.

Gagauziyada ikinci manastır kuruldu

Küçük ayın 12 Moldovanın Doorusaltanarlı Klisesinin Sinodu (Moskva Patriarhiyası) sesledi Kaul hem Komrat episkopu Anatolinin raporunu hem kararladı kurmaa Komratta Panaiya Allahıdu-duranın İver ikonası adına karı manastırını.

Manastırın başına koyuldu monahinä Evfrosiniya Uzun. Ana Evfrosiniya Kongaz dumalı, onun için pek islää lafeder ana dilindä. Manastırın kurucusu da shiarhimandrit İoan Peyoglu gagauzça peet yazêr.

Bakmayarak ona, ani bu vakit çıktı karar manastır kurmaa, bu erdä monah yaşaması çoktan başladı. Evdä yapıldı klisä, slujbalar başladılar. Bir vakit artık klisedä altı psalmalık (Sabaalık slujbasında okunan psaltırda) okunêr gagauz dilindä. Popaz da kimi ekteniyaları (yalvarma) okuyêr gagauzça. İnsan yavaş-yavaş sınaşêr annaşılan hem ana dilindä dua etmää. Sade ani büyük yaşta insannar isteerlär gagauz tekstleri olsun kiril bukvalarınan yazılı.

Läüzüm sölemää, ani bura-

da istämeerlär belli bir paramum, adlar hem slujbalar için h.b. Para işleri hepsi çıkarılmış koridora, neredä durêr bir kutu, da insan oraya koyêr kendi baaşışlarını. Boba İoan istämeer, ani insanda para hem dua bir asoşıatiya olsun hem biri-birinä baalansın.

Bundan ötää dooru Komratta bu monah evi artık manastır sayılır. Kim isteer, var nicä uurasın da görsün, aslı mı hepsi bunnar, ne yazılı.

Adresi: Komrat, Fedko so-kaa, 120.

Olicik geldi şkoladan da, diişip rubalarını, başladı oynamaa kapunun önündä. Sora o girdi başçaya da başladı siiretmää çiçekleri. Hederlez ayının ortasında havalar sıcaktı, açtı çoktan hepsi çiçekler başçada. Kızcaaz diiyardı ellerinnän büyük kırmızı, sarı, pembä laalelerä, kadifä altıncıklara, türlü renktä zümbüllerä. O pek şaşardı bu gözellä, kokardı çiçekleri. Aulların üstündä, toplanıp sürücük, şen cıvırdardı kuşlar. Olicik kendisi dä pek şendi: yalpak güneş yısıdardı onun suradını, başçanın çiçekleri pek gözäl kokardılar – onun içi doluydu sevinmeliklän. Uşak, güleräk, dolanardı çiçeklerin arasında, seslärdi kuşların cıvırdamasını.

Bir dä kuşcaazlar birdän sustular da başladılar korkuyulan bakınmaa. Aulun üstünä atladı bir büyük kedi da başladı yavaş sürünmää kuş sürüsünä dooru. Kuşcaazlar birdän fırladılar erlerindän da daalıştılar her tarafa. Birazı kondu fidannarın en üüsek dallarına, birazı tellerä. Ama bir küçücük kuşcaaz oturdu tokatçın geniş trubasına, da Olicik esap aldı, ani o kuşcaaz tutunamadı çetin incä yalabık trubanın kenarından da düştü o trubanın içinä. Oli kaçarak gitti tokatçaa, ama truba üsekti,

OLİNİN KUŞCAAZI

bir-iki metralıktı, da kızcaaz bişey görämardı, sat bakardı o üüsek trubaya, uzadıp yukarı dooru incä enseciini. Uşak dolanardı trubanın dolayında, ama yoktu naşey yapsın. O koydu kulaanı demirä, da başladı sesirgenmää. Trubanın içinde işidilärdi yavaş kıpırtı. Kuşcaaz eşinardı onun içinde. Oli duydu, nicä kuş tırnaklarının savaşêr tutunmaa düz demir duvarlardan: işidilärdi enikunu gıçırdamak. Oli anadı, ani kuşcaaz çıkamayacak oradan, ölecek aç hem susuz o karannık, suuk hem kıstav erdä. Uşak yoktu kimä aalaşsın da, büyüklerdän kimsey yoktu evdä. O oturdu tokatçının yanında da başladı pek alamaa. O ölä pek seslän aalardı, ani duymadı, nicä açıldı tokatçık, da mamusu geldi evä.

– Ne oldu, neçin sän aalêrsın, seni birkimsey gücendirdi mi? – dalgalanarak, sordu mamusu. Uşaan gözleri kızarmıştı yaştan, o etiştirämardı soluunu. O, aalayarak, annattı kuşcaazın düşmesini trubanın içinä.

– Mamo, sän kurtarabilecän mi kuşcaazı bu çirkin kapandan? Bän istämeerim o ölsün, benim canım acıyêr ona, – derin çekti soluunu uşak.

– Hiç korkma, uşacım, biz bişeylär yapacez da kurtaracez kuşu, – dedi yorgun karı kızcaaza, ani bakardı büyük maavi gözlerinnän, dolu umutlan, anasına.

Karı düşündü biraz, sora gitti aulun içinä da getirdi oradan bir incä uzun pardı. O enikunu, ani iliştiirmemää da yaralamamaa kuşcaazı, salverdi pardıyı taa trubanın

dibinädän.

– Şindi umutlanacez, ani kuşcaaz şüpelenecek tırmanmaa pardıdan yukarı da çıkmaa oradan, – dedi karı uşana, da oonar sustular, ani yapmamaa şamata da korkutmamaa kuşcaazı. Geçti bir beş minut, ama kuşcaaz peydalanmardı trubanın içinde. Bir dä karıylan uşak esap aldılar, ani pardının ucu başladı enikunu sallanmaa. Göründü kuşcaazın kafası, sora bütün güüdesi. Kuşcaaz uçtu yukarı dooru, ama dolandı biraz karının hem uşaan kafalarının üstündä şen hem hızlı cıvırdayarak. O sansın şükür edärdi kendi kurtarıcılarına. Biraz dolandı da uçtu öbür kuşlara, sallayarak kanatlarını. Olicik dik yukarı atlardı sevinmeliktän, öpärdi mamusunu hem baarardı: “Kuşcaaz arif, o şüpelendi, ani läüzüm tırmaşmaa!” Mamusu da pek mutluydu, ani onun kızı ölä acıyan.

– Sän büün kurtardın kuşcaazı, say, ani o senin kuşcaazın, zerä sän esap almaydın, ani o düştü o karannaa, kimsey bunu bilmeyeceydi, da kuşcaaz orada da kaybeleceydi. Sän, benim kızım, büyüecän ii ürekli insan, acıyan.

Olicik kuşku seslärdi mamusunu, sallardı kafasını, ama en pek sevinärdi ona, ani kuş kapandan çıktı serbestlää.

Çok sıra gidärkän yolca, Oli görärdi kuş sürülerini da hep sallardı onnara elini, zerä ona gelärdi, ani onnarın arasında bulunêr onun da – Olinin kuşcaazı.

Aleksandra KRİSTOVA

AÇIKLAMALI

SÖLEYİŞLÄR

aalemdän üstün.

Türk. *Bir adama kırk gün deli dersin deli olur.*

27. AKIL VERÄN ÇOK, PARA VERÄN YOK.

Adam zor duruma düşmüş, para aarêr, neçinki parasız onun problemi çözülmeêr. Komuşuları, dostları, senseleleri başlêrlar ona akıl vermää: bölä yap, şölä yap. Ama para kimsey teklif etmeêr, neçin deyni riskä girmää istämeerlär, korkarak, ani bu adam bölä duruma düştüyö, o acaba çeviräbilecek mi parayı? Akıl vermää sä hiç diil zor.

Türk.: *Akıllı veren çok, para veren yok.*

28. AKILLI ANNADÊR, NE GÖRMÜŞ, AHMAK – NE İMİŞ.

Ahmak insan benzeer hayvana: yaşamasında o hep düşünêr doldurmaa şkembesini, başka işlär onun kafasına pek girmeeêr. Ama akıllı idii-içti için az lafeder, o annadêr, ne görmüş, kiminnän tanışmış, ne iş yapmış...

Bu söyleyişin türk variantı (Ahmak işittiğini, akıllı gördüğünü söyler) biraz diştirer maanayı: akıllı taa çok annadêr, ne kendisi gözlerinnän görmüş, saylêr, dooru işleri, ahmak sa – ne işittiysä, o lafları gezdireêr, düşünmeyeräk, dooru mu o laflar osa yalan mı.

Rusların söyleyişi, maanasına görä, taa yakın bizimkisinä: Лупый человек говорит о том, что он пил и ел, умный – о том, что он видел и слышал.

29. AKMASA DA, DAMNÊR.

Bir iş yaparkan, insan isteêr çok kazanmaa, ama dayma olêr ölä, ani kazanç olêr az. Bir taraftan bölä, ama, öbür taraftan, her gün azar-azar, buna da şükür etmää.

Tutêrim aklımda, bizim küüdä vardı bir adam – Pırıtı Todur. O dermenciydi, onun vardı çayırda bir büyük dermeni, orda adam kazanardı islää. Ama evdä dä vardı bir rişnişası. Komuşular gidärdiler orada bulgur yapmaa. Çok kerä vardır gittiimiz orayı mamuyulan ya bakayan (rişnişayı çevirmää deyni, läüzümdü iki kişi). Adam para almazdı, hak alardı: rişnişanın yanında vardı bir alümin çölmek, o çölmää doldurardık boodaylan yada papşoylan.

Petri ÇEBOTAR

ANA DİLİM - ÜRÜK SÖZ!

1. Min-min manala, dibi kanala, üç bin çiçek, bir laalä. (Ay hem yıldızlar)

2. Bir öküzüm vardır, yatır - kalmaz. (Duman)

3. Var bir al beygirim, neredä yatêr, ot bitmeêr. (Ates)

4. Sendä dä var, bendä dä var, bir kuru dalda da var. (Gölge)

5. Edi delikli tokmak, onu bilmeyän ahmak. (Kafa)

6. Yaalı kaşık duvarda yapışık. (Kula)

7. Saçak altında biyaz taük. (İş)

8. Zevleyi çekersin, tüleyi koşêrsin. (Zin)

ANA DİLİM - TATLI BALI

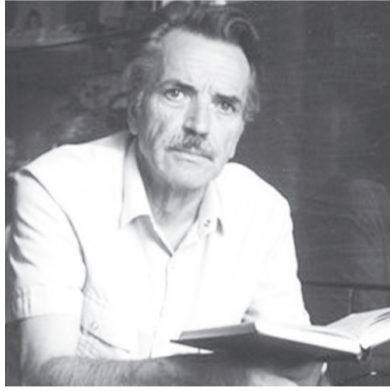
MART

Kırda kaarlar birdän çöktü,
Sular akêrlar, oynayrak.
Dereciklâr heptân taştı,
Çayır oldu kara batak.

Hayada kırlangaç geldi,
Selâm eder, cıvıdayrak!
Taazâ lüzgâr umut verdi,
Ani durgunmêêr yaşamak.

A. Kristova

Yısndı pençerâ seti,
Damnêêr sabaalendân saçak.
Kışın soluu artık bitti,
İlkyaz geldi bizâ yalpak.

İLK YAZ SABAASI

Sansın denizdâ kâr
Bezlâr geminin.

Bacadan kalkêr dik
Kraa gibi tütün,
Aazından fırlêêr sık
Sarı kıvılcın.

Lüzgâr dolaşarsa
Açmış salkımcı,
Gücülâ sallarsa
Biyaz çiçecii.

Gün ipek peliinnän
Kuşamış daayı,
Bulutlar sürüylän
Üzdürer kayı.

Te aşêr duman da
Bayır sırtını,
Geriler açlar da,
Gelincâ giimni.

Bulutlar üzerlâr,
Tulumsu, şişkin,

G. Gaydarci

Paalı dostlar! Ne dâ olsa, lafedin gagauzça, okuyun
kiyat ana dilimizdâ, üüredin uşakları da buna. Varsa
interesli yazılarınız, istârseniz paylaşmaa fikirlerinizi
bizim okuyucularımızla, bekleriz sizin yazılarınızı
kopusciuv@mail.ru poçtasına.

Kimin varsa istediî yardım etmää "Aydınnaa"
paraylan – rekvizitlerimiz aşıada.

LİTURGİYADA BİRİNCİ ANTIFON

İsözlâ, canım benim Saabi, iisözlüysün Sän, ey, Saabi.
İsözlâ, canım benim, Saabi hem, benim bütün içim Onun
ayoz adını. İisözlâ, canım benim, Saabi hem unutma Onun
hepsi iiliklerini. O paklêêr senin hepsi dinsizliklerini, alıştırêr
senin hepsi acılarını, ölümdän senin yaşamamı kurtarêr,
cömertliklän hem hayırlan seni dolaylêêr, senin ii istediklerini
tamannêêr, kartalın gibi enilenecek senin gençliin. Hayırlı
hem acıyannı Saabi, çok saburlu hem çok hayırlı. İisözlâ,
canım benim, Saabi hem, benim bütün içim Onun ayoz
adını. İisözlüysün Sän, ey, Saabi.

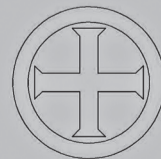
Diakon: Genâ hem genâ selemettâ Saabiya dua edelim. **İnsan:**
Ey, Saabi, hayırla. **Diakon:** Ey, Allah, arkala, hayırla, kurtar
hem koru bizi Senin bereketinnän. **İnsan:** Ey, Saabi, hayırla.

Diakon: Pek ayoz, pek pak, pek iisözlü, saltanatlı bizim
Zapçykamız Allahıdudurani hem Daymakız Mariyayı hepsi
ayozlarla barabar andıktan sora kendi-kendimizi hem biri-
birimizi, hem bizim bütün ömürümüzü Hristos Allaha verelim.
İnsan: Sana, ey, Saabi.

"HAKİKATIN SESİ"
gazetası
Gazetanın kurucusu:
«AYDINNIK»
kültura-aydınlatmak
cümnä topluluu

Baş redaktor:
Viktor KOPUŞÇU.

Gazetadan material alınarsa,
kaynak gösterilsin lââzım.

AO Asociatia Culturala
"LUMINA"
c/f 1013620007983
c/d 222451200121978
FinComBank SA
fil.12 Comrat
FTMDMD2X411

kopusciuv@mail.ru
www.aydinnik.org
www.kopuzsesi.com
www.komrat.pravorg.ru
+373-79-79-50-79

gazetanın elektron versiyasını <http://kopuzsesi.com/gazeta/> saytında bulabilirsiniz

KISA HABERLÄR

Küçük ayın 7 Komrat kultura evindâ "Düz
Ava" halk türkü hem oyun ansamblisi 45-ci
yıldönümünü kutladı. Yortuya katıldı Ga-
gauziyanın yaşayannarı hem başka erlerdän
musaafirlâr. Kolektivi kutladılar GE Başkanı İ.
Vlah, GHT başı D. Konstantinov, kultura baka-
nı M. Babuk hem başkaları. Ansamblinin ku-
rucusu S. Pometkonun karısı da şükür etti, ani
kocasının işi ilerlediler.

"Çok käämil artistlâr, hepsi islää. Dooru
söleerlâr, ani muzika daymalı. Bän konşert için
Kazayaktan geldim, hep savaşêrım bölâ oluşlara katılmaa", - duygularını paylaştı bir musaafir, ha-
berleer gagauzinfo.md. Ansamblinin öndercisi T. Şogolevaya incâ zanaat maestrosu adı verildi.

Makedoniya yaşayannarı bu yortuyu kutlêêrlar hederlez ayının 6, Rumınyada hem Horvatiyada çiçek
ayının 23. Onun için kabledildi iki paket teklif, angıları verilecek General Asambleyaya.

Küçük ayın çeketmesindâ Stambulda
devletlârarası UNESCO komitetinin toplantısı geçti.
«Spring Celebration: Hidrellez or Saint George-s
day» adında toplantıya katıldı Türkiye, Rumıniya,
Moldova (Gagauz Eri), Makedoniya hem Horvatiya
devletlerindän kultura adamnarı. Gagauziyadan
pay aldı kultura bakanı V. Petroviç hem Bilim
merkezi direktörü P. Paşalı. Taraflar annaştilar teklif
etmää UNSECO General Asambleyasına koymaa
Hederlez yortusunu dünnein material olmayan
kultura mirasları dizisinâ. Türkiye, Gagauziya hem

Küçük ayın 15 oldu 12 yıl, nicâ geçindi gagauz
halkının büyük kızı hem öndercisi Mariya Maruneviç.
Bu gün Komratta Şan aleyasında onun büstuna çiçek
koyuldu. Bu oluşa katıldı Gagauziya Başkanı, GHT
başı, bilim adamnarı, üniversitetin üüredicileri hem
üürenicileri.

Mariya Vasilyevna Maruneviç çok zaamet verdi
gagauz bilimi hem devleti için. O çıkardı birkaç
monografiya gagauz etnologiyasında, yayınnadı çok
yazı, universitetâ götürdü gagauz halkının istoriyası
dersini. Onun adını taşıyêr Bilim-aaraştırma merkezi.

Kıpçak küüyündâ dördüncü uşak başçası açılacak.
TİKANın yardımınan yapıldı remont şolanın bir
korpusuna, angısına eklendi imâk bloku. Nicâ açıkladı
küü başı O. Garizan, çiçek ayında bekler, ani uşak
başçası açılacak. Şindi yapının içinâ satın alınêr lââzımını
tertiplâr hem tehnikâ. Bütün proektin finanslarını
karşılardı TİKA. Proekt başladı 2015 yılın ceviz ayında
da toplam yapacak yaklaşık beşüz bin evro. Eni uşak
başçası kabledecek yaklaşık üç uşak.

Matfeydän ayoz evangeliya, 7: 12 - 23:

12 Bunun için, herbir iştä, ne istârseniz insan sizâ yapsın, siz da ölä onnara
yapın, zerâ bunda kanon hem bilgiçlâr. 13 Dar kapudan girin, zerâ ölüme götürän
kapu geniş hem yol da meydandır, hem ondan girän çoktur. 14 Ama ömürâ götürän kapu
dar hem yol da sıkıdır, hem onu bulan azdır. 15 Korunun yalancı bilgiçlerdän, ani gellerlâr
sizâ koyun derisindâ, ama içlerindän onnar paralayan yabanı. 16 Onnarı meyvalarından
tanyacınız. Acaba tikendän üzüm hem gengerdän incir toplanır mı? 17 Butakım, herbir ii
aaç ii meyva yapar, kötü aaç da kötü meyva yapar. 18 Olamaz, ii aaç kötü meyva yapsın, kötü
aaç da ii meyva yapsın. 19 İi meyva yapmayan herbir aaç kesilir da ateşâ atılır. 20 Butakım,
onnarı meyvalarından tanyacınız. 21 Bana «Ey, Saabi, Saabi!» deyän herkez Gök Padişahlına
girmâz, ama Benim Gökteki Bobamın istediini yapan girecek. 22 O günü çok insan Bana
deyecek: «Ey, Saabi, Saabi! Senin adınnan bilgiçlik etmedik mi? Hem Senin adınnan şeytannarı
kuumadık mı? Hem Senin adınnan çok kudretli iş yapmadık mı?» 23 Ama ozaman Bän onnara
bildirecäm: «Bän hiç bir vakt sizi bilmedim. Uzaklanın Bendän, dinsizlik yapannar».

DUA KÖŞESİ